

Szeged behozza a moziadót és a városi bélyegilletéket.

— A pénzügyi tanácsos javaslata. —

(Saját tudósítónktól.) A kedden délelőtt tartott tanácsülésen, amelyen a beteg Lázár György dr. polgármester helyett Bokor Pál helyettes-polgármester elnökölt, nevezetesen esemény történt. Balogh Károly, pénzügyi tanácsos javaslatot terjesztett a tanács elé a szegedi mozisinházak kibocsátott jegyeinek megadóztatására, továbbá városi közszolgáltatási illetékek szedésére vonatkozólag. Ezeknek az újabb illetékeknek az életbeléptetésére az a körülmény készítette a pénzügyi tanácsost, hogy egyrészt az állami regálék-ból eredő városi jövedelmek megcsappantak, másrészt temérdek olyan városi terv vár megvalósításra, amelyek nagyobb összegű beruházásokat igényelnek. A városnak, hogy az általános városrendezési programot, lépést tartva a haladó kor igényeivel és szükségleteivel, tető alá juttathassa, újabb s újabb jövedelmi források után kell néznie. A megcsappant regálé-jövedelmek egyensúlyozására vette tervbe a tanács a sorfogyasztás megadóztatását is, most pedig a mozisinházaktól és a városi közszolgáltatásokért kíván illetékeket szedni, hogy növelje a város jövedelmeit. A moziilletékekre vonatkozólag Balogh Károly a következőket mondja a tanács elé utalt javaslatában:

„Köztudomású dolog, hogy a mozi-szinházakból a városoknak jövedelmük van. A legutóbbi lapokban olvashattuk, hogy Berlinben 12 millió mánya pénztári bevételi többlet jelentkezett, ami legnagyobb részben városi sörfogyasztási illetékből és a mozi-szinházak után származó községi jövedelmekből állott elő. Ezeknél fogva azon előterjesztést teszem a város tanácsához, hogy a mozgófényképszínházakat szabályrendeletileg városi illetékkel terhelje meg s az ebből befolyó évi jövedelmek a köz költségvetésben új jövedelmi forrásként számoltassanak.”

Mint hogy ez a moziilletékek szedésének műbenlétét nem világítja meg teljesen, a *Delmagyarország* munkatársa külön is megkérdezte Balogh Károlyt a moziilletékekre vonatkozó szabályrendelet tervezet részletei felől. A pénzügyi tanácsos ur a következőket mondotta:

— A moziilletéket nem szabad összetéveszteni az adó fogalmával, mert az egészen más valami. A mozi ugyanis olyan intézmény, amely csak tőkepénzesek vállalkozása folytán jöhet létre, tehát itt a kizárólagosságnak egy kétségbevonhatatlan jelét látjuk. Mozit csak az csinálhat, akinek pénze van. Ha pedig csinál és abból jövedelme van, akkor a város, amely a tőkés vállalkozásához engedélyvel járult hozzá, föltétlenül jogosan szed illetéket az eladott mozijegyek után. A moziilleték tehát nem egyéb, mint az eladott mozijegyek bizonyos százalék erejéig való megadóztatása. Hogy mekkora lesz ez a százalék, azt most még nem tudom, öt vagy tíz százalék-e, ennek az eldöntése a tanács, illetőleg a közgyűlés feladata lesz.

— De hiszen a moziilletékeknek a közönség issza meg a levét, mert fölemelik a belépődíjakat — vetették közbe.

— Természetes, — mondotta Balogh Károly, — hogy a közönség issza meg a levét, de nem lehet másképp. Am, ha fölemelik a belépődíjakat, azzal is számolniok kell, hogy kevesebben látogatják a mozikat, mert ez nem föltétlenül szükséges dolog. Viszont azon a mozisok aligha mennek tönkre, ha bevételükből néhány százalékot juttatnak a köznek is.

A másik javaslata a pénzügyi tanácsosnak a városi illetékek szedésére vonatkozik bizonyos közszolgáltatásokért ugyanugy, mint az államnál. Például valaki honossági engedélyért folyamodik, mivel a honosság reá nézve érték, a tervezet szerint méltányos, hogy az engedélyért bélyegben illetéket fizessen a városnak. Szóval az ilyen közszolgáltatási illetékek kiróvása egészen állami

mintára történék. A szabályrendelettervezet főbb pontjai a következők:

1. §. Szeged szab. kir. város közönsége a város különböző hatóságai és közegei részéről a magánfelek részére teljesített és a jelen szabályrendelet 3. §-ában részletesen felsorolt szolgálatok után városi illetéket szed.

2. §. A 3. §-ban egyenként felsorolt illetékekből befolyó jövedelem a házipénztár által kezelendő városszabályozási és kisajátítási alapot illeti, amely fölött csak a törvényhatósági bizottság rendelkezhetik. A törvényhatósági bizottságnak idevonatkozó határozatai kormányhatósági jóváhagyás végett esetről-esetre fölterjesztendők.

3. §. Illeték fizetendő — és pedig az alábbi kiszabás szerint — a város hatóságai és közegei által magánfelek érdekében teljesített alábbi hatósági ténykedésért. És pedig:

1. Illetőségi bizonyítvány kiállításáért 2 korona. 2. Utlevél elnyeréséhez szükséges igazolvány kiállításáért 1 korona. 3. Nősülhetési bizonyítvány kiállításáért 2 korona. 4. A lakosok személyi viszonyairól, vagy egyéb ténykörülményekről, illetőleg állapotokról szóló bizonyítványok (erkölcsi, személyazonossági, tűzrendőri, ártatlansági, orvosi stb.) kiállításáért 2 korona. 5. Gyermekektelenségnek vagy a gyermekek számának igazolása végett kiállított bizonyítványokért 1 korona. 6. Fő- vagy számfejtőkönyv alapján kiadott bizonyítványért birtokot terhelő városi követelésekről ivenként 2 korona. 7. Házbérbevallo-mási ivmások irásáért első oldal 2 korona, a többi 1 korona, stb. stb.

Mint már említettük, ezeket az illetékeket bélyegeken róná ki a város. A bélyegek a szabályrendelet további szakaszai szerint egyféle színárnyalatban és nagyságban, de a különböző értékűek egymástól eltérő rajz szerint készülnek. A bélyeg közepén a város cimere volna látható, alsó végén pedig a bélyeg értéke tűnne ki. A bélyegek körfelírása pedig a következő volna: „Szeged szab. kir. város törvényhatósága.”

A tanács Balogh Károlynak mindkét javaslatát *elvben elfogadta*. Természetes, hogy előbb véleményt mondanak azokról a különböző bizottságok s csak azután kerülnek majd a közgyűlés elé.

SPORT.

o Az idei SzTE idej programja. A vakáció elteltével holnap kezd meg a Szegedi Torna-Egyesület rendszeres gyakorlatozását. A hölgyek csapatát délután 5 órai kezdettel az állami gimnázium tornacsarnokában svéd- és szabadgyakorlatokkal foglalkoztatják, a férfi gárda pedig a reáliskola tornatermében dolgozik. — Az egyesület az idei évad alatt összeállítja a gyermekeleány- és fiúcsapatot is, gondoskodik megfelelő képzett művezetőről, tornateremről és amint a jelenlevők létszáma elegendőnek bizonyul, a gyermektorna kezdetét veszi.

o A bíró. A prágai DFC, amely csatárának gyönyörű akcióval nyerte meg a közönség kegyét, hétfőn délután nyílt és változatos küzdelemben legyőzte 2:1 arányában a *Ferencvárosi Torna Club* csapatát. Nem túlságosan tragikus dolog ez, nem is először történt meg a bajnokcsapatnál és igazán nem nemzetcsapás, akármilyen nézőpontból vizsgáljuk a dolgot. A sportnak csak addig van létjogosultsága, amíg a diadalért folyó versengésben, külső befolyástól mentesen *győz a jobb*. A mint idegen kéz avatkozik a küzdelemben és osztogatja szuverén módon az előnyöket, már közönséges cirkusszá válik a sportpálya és cirkusz-attrakcióvá a sportesemény. A Kis asszony-napi DFC—FTC meccset is idegen kéz zavarta meg. Győzött a prágai csapat, de a győzelmet kiragadta a kezéből egy idegen kéz, a *pártatlanságra kötelezett meccsbíró* keze. Az történt ugyanis a meccs utolsó perceiben, hogy *Merz*, a DFC jobbösszekötője szinte boszorkányos ügyességgel áttörte a FTC védelmét és *Rumbold* meg *Geizer* hátvédök között futva, a kapujából kirohanó *Fritz*et is kicselezve, a FTC kapuba rohamt a labdával.

Olyan szép és bravuros volt ez az akció, hogy a közönség osztatlanul megbámulta és megtapsolta érte Merzet. Csak a bíró volt közömbös a bravur iránt. Csak a bíró felejtette el, hogy nem cirkuszjátékot igazgat, hanem egy sportesemény széplőtlen lefolyása fölött örökös és megsemmisítette a mindenképen szabályos gólt. A *prágai bíró* szereplése különben már hirhedté vált. Aki tízenegyest ad ok nélkül, gólokat semmisít meg ok nélkül, eltűri a prágai játékosok lesállítását és megfojt minden akciót lesállítás címén, ha veszedelmes kezd lenni a vendégcsapat. A *prágai bíró* volt hosszú ideig a budapesti csapatok réme. Nem a DFC és a Szlovénia csapatától félték, hanem a könnyű lelkiismeretű prágai bírótól. Lassan fogalomná lett a *prágai bíró* alakja s az ma is, noha Prágában már eljátszotta a kis játékeit. Féltő, magyon féltő, hogy most Budapesten ütötte föl a sátorfáját.

o Anglia új olympiai-rendszere. Anglia olympiai bizottsága percig sem pihenteti a berlini olympiaszra való előkészítés dolgát. Hogy új tehetségeket fedezzenek föl s hogy a már meglévőket fejlesszék a következő versenyek megtartását határozták el: Nyilvános iskolák bajnokságai, olympiai mérkőzések Angolország, Irország és Skócia között, olympiai mérkőzések a dobó számokban. Ezekben a versenyekben a méterrendszer lesz a kötelező. Elhatározták még, hogy *Londonban, Manchesterben, Birminghamban, Newcastleban és Cardiffban* tréning-centrumokat létesítenek. Kötelezték továbbá a klubokat, hogy a viadalok programjába ezentul ugró- és dobószámokat is illesszenek, mert a súly- és díszkoszudobás ijesztően el van hanyagolva Angliában.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Egy város pöre 120 koldus ellen.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen város megbízásából az ottani járásbírósnál *Keresztessy Kiss József* dr. városi tb. főügyész százhusz keresetet adott be a földhöz ragadt szegény emberek ellen, akiknek a város háromszáztól ötszáz koronáig terjedő összegeket követel.

A pör előzményei a következők: A város határában van Debrecen régi téglavetője. Évtizedek előtt csupa cigány és más szegény ember volt ezen a területen alkalmazva a téglagyártás körül. Mikor a város modern téglagyárat rendezett be, ezt a téglavetőt többé nem használták. Az ott foglalkozó emberek házakat, de inkább viskókat építettek maguknak. Békésen éldégltek ott ezek az emberek a mult esztendőig, amikor a város elhatározta, hogy a régi téglavetőt hasznosítani fogja. Ezen a hepe-hupás területen időközben egész városrész keletkezett s a midőn a város tanácsa a lakosságot fölszólította, hogy záros határidő alatt költözzék ki, a fölszólításnak senki sem tett eleget. Erre a tanács a téglavetőbelieket ki akarta lakoltatni. Mikor ezt a sok szegény ember megtudta, lázongani kezdett s a város kénytelen volt a kilakoltatásról lemondani, mert az érdekelték a közgyűlés határozatát a belügyminiszterhez meg fölebbezték. A miniszter a kilakoltatást nem rendelte el, hanem jogot adott a városnak, hogy a házat építő lakosoktól jogelisméresi díjat szedhessen. Ezt a díjat a város *évekre visszamenőleg* követelte a téglavető háztulajdonosoktól, akik csupa földhöz ragadt koldusok s kötelesek 300—500 koronát fizetni. Mint hogy a fizetést megtagadták, Debrecen városát pört indított ellenük. Jogász körökben élénk érdeklődéssel várják a pör eredményét. Igen valószínű, hogy a bíróság el fogja ismerni Debrecennek azt a jogát, hogy a